Beleidsplan Handhaving
gemeente Aalten

Ter kennisgeving naar college van B&W op:

Ter vaststelling naar de gemeenteraad op:

Voorwoord

Voor u ligt het nieuwe Beleidsplan Handhaving gemeente Aalten. Dit beleid richt zich op vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van de fysieke leefomgeving van de gemeente Aalten. Daaronder vallen de taken op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, Algemene Plaatselijke Verordening (hierna: APV) en Bijzondere Wetten. Onder deze laatste categorie vallen onder andere de Drank- en Horecawet, Wet op de Kansspelen en Winkeltijdenwet.

Toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten, die de gemeente Aalten inzet ten behoeve van het waarborgen en bevorderen van veiligheid, gezondheid en leefbaarheid. Met dit Beleidsplan Handhaving stelt het college van burgemeester en wethouders het beleid op het gebied van toezicht en handhaving vast.

Opgemerkt dient te worden dat toezicht en handhaving geen op zichzelf staand proces is. De tendens is nog steeds om regeldruk bij burgers en bedrijven daar waar mogelijk nog te verminderen. Daarbij wordt nadrukkelijk een beroep gedaan op hun eigen verantwoordelijkheid. Dit is een belangrijk uitgangspunt in het voorliggende Beleidsplan Handhaving. Daarnaast zijn draagvlak, begrip voor regelgeving en heldere voorlichting over verwachtingen ook van groot belang.

Naast de nadruk op eigen verantwoordelijkheid komt er ook steeds meer nadruk op integraal en programmagericht werken. Daarbij zijn terugkerende elementen; effectieve en efficiëntere handhaving, toenemende regionale samenwerking (o.a. Omgevingsdienst, Veiligheidsregio) en streven naar verminderen van lastendruk en toezichtslasten.

Dit Beleidsplan Handhaving is niet bedoeld als gemeentebreed afwegingskader voor alle vakgebieden. Reden hiervoor is dat wet- en regelgeving te veel uiteenlopen om dat mogelijk te maken. Handhaving in het kader van bijvoorbeeld Participatie, Wet Kinderopvang en de Wet maatschappelijke ondersteuning worden nadrukkelijk niet meegenomen in dit beleidsplan. In dit Beleidsplan Handhaving wordt de basis gelegd voor de programmatische en integrale uitvoering van wettelijke taken en het bereiken van de doelstellingen zoals in dit plan verwoord. De toekomstvisie van de gemeente Aalten daarbij is:

“Wij zijn een rustige en veilige plattelandsgemeente. Wij dragen samen bij aan een betrokken samenleving. Wij zorgen voor onze ouderen en kwetsbaren. Wij koesteren de jeugd. Wij hebben een vitale economie die werkgelegenheid biedt. Wij beschermen onze natuur en in alles staan energieneutraliteit en duurzaamheid centraal.”

De toezichthoudende partijen (gemeente, ODA, VNOG) gaan op basis van deze visie aan de slag met integrale handhaving. Het streven daarbij is dat we daar zijn waar nodig is (risicogericht), oftewel op het juiste moment op de juiste plek.

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
Hoofdstuk 1. Inleiding 4
1.1 Visie 4
1.2 Invloed op handhaving 4
1.3 Team Organisatie & Welzijn 5
1.4 Samenwerken 5
1.5 Omgevingsdienst Achterhoek 6
1.6 Handhavingsstrategie 7
1.7 Preventie of repressie 7
1.8 Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 8
Hoofdstuk 2. Uitgangspunten handhavingsbeleid 9
Hoofdstuk 3. Vigerend beleid en regels 12
Bijlage 1. Interventiematrix (nalevingsstrategie) 14

Hoofdstuk 1. Inleiding

1.1 Visie

Bij het opstellen van de visie is gekeken naar het raadsprogramma van de gemeente Aalten. De vijf speerpunten uit dit programma zijn; bestuurlijke vernieuwing, participatie, duurzaamheid, economische ontwikkeling en leefbaarheid.

De toekomstvisie van de gemeente Aalten voor 2025 luidt als volgt:

"Wij zijn een rustige en veilige plattelandsgemeente. Wij dragen samen bij aan een betrokken samenleving. Wij zorgen voor onze ouderen en kwetsbaren. Wij koesteren de jeugd. Wij hebben een vitale economie die werkgelegenheid biedt. Wij beschermen onze natuur en in alles staan energieneutraliteit en duurzaamheid centraal."

Om deze visie te bereiken, zijn de onderstaande uitgangspunten van belang.

1. *We kijken naar elkaar om*
   Dit doen wij door het in stand houden van naoberschap, het realiseren van geschikte woonvormen voor jong en oud, het zorgen voor optimale (ouderen)zorg en het stimuleren van verenigingen die een actieve rol innemen in het verbinden van groepen in de samenleving.

2. *Veerkrachtige economie*
   Dit doen wij door het zorgen voor een gevarieerd aanbod van winkel en horeca, een goede digitale en fysieke bereikbaarheid, moderne en duurzame industrieterreinen, voldoende werkgelegenheid (behoud en terugkeer van jeugd), modern en actief ondernemerschap en een duurzame circulaire lokale economie.

3. *Uniek landschap*
   Dit doen wij door het behouden van onze groene kwaliteiten, het bewaken van het coulisselandschap en het afstemmen van natuur, landschap en landbouw met het accent op duurzaamheid.

1.2 Invloed op handhaving

De algemene visie van de gemeente Aalten kan worden vertaald naar een visie voor handhaving. Dat leidt tot onderstaande kernwaarden.

1. De overheid houdt zichzelf aan het recht en dwingt ook zelf de naleving van de regelgeving af.
2. Handhaving is een plicht (beginselplicht), waarbij altijd eerst de mogelijkheden voor legalisatie worden onderzocht.
3. Gedogen is slechts bij hoge uitzondering mogelijk, wordt gemotiveerd, wordt schriftelijke vastgelegd en kent een einddatum.
4. Handhaving voldoet aan de beginselen van rechtszekerheid, gelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit.
5. Handhaving is een middel om naleving van regelgeving af te dwingen en geen doel op zich.
6. Handhaving vindt risicogestuurd en informatiegericht plaats.
7. Handhaving vindt, waar mogelijk, integraal plaats.

Handhaven is één van de kerntaken van de overheid. Het vloeit voort uit het idee van de rechtstaat. De overheid mag regels opleggen en daarmee ingrijpen in de vrijheid van burgers, maar dient die regels dan ook wel consequent af te dwingen en ook zelf na te

komen. In die zin is handhaving dus een doel op zichzelf, gericht op legitimiteit en de geloofwaardigheid van de overheid. Er bestaat dus daarom ook een handhavingsplicht voor de overheid en de rechter toetst daar ook op. Gedogen is dus ook slechts bij hoge uitzondering toegestaan als zware belangen dat gewenst maken. Gedogen moet wel vastgelegd worden in een uitdrukkelijk besluit en in beginsel voor een beperkte tijd. Herstel van de rechtmatige situatie moet uiteindelijk het doel zijn.

Alvorens repressief op te treden is er op basis van de jurisprudentie de plicht op te oordelen of legalisatie van de onrechtmatige situatie mogelijk en wenselijk is. Daarnaast is handhaven gericht op het beschermen van de veiligheid, gezondheid, leefbaarheid en het milieu.

Handhaving wordt meestal slechts gezien als het sanctioneren van overtredingen van wetten en regels. Werkelijke adequate handhaving is alleen mogelijk als een breder perspectief wordt gehanteerd: niet alleen repressief maar ook correctief. Zo moet onder handhaving ook worden begrepen het voorkomen van overtredingen. Dat kan door het houden van toezicht en het uitvoeren van controles, maar dat kan bijvoorbeeld ook door het geven van voorlichting. Dit wordt ook wel coachend handhaven genoemd. Daarnaast is het voor een effectieve handhaving van belang om beleid en regelgeving vooral goed te toetsen op uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Dat houdt bijvoorbeeld ook een zorgvuldige vergunningverlening en adequate bestemmingsplannen in. Ook de onderliggende verordeningen en de wijze waarop deze tot stand komen zijn van cruciaal belang.

Het streven is dat handhaving binnen de gemeente Aalten transparant geschiedt. Er wordt, waar mogelijk, in eerste niet tegen de inwoners opgetreden maar er wordt mét de inwoners gezamenlijk gekeken naar oplossingen. Handhaven staat niet enkel voor het controleren op de naleving van regels, maar ook voor het contact met de inwoners. Gekeken wordt naar hoe inwoners proactief geholpen of gestuurd kunnen worden. Waar mogelijk wordt meegedacht met de inwoners. Mogelijkheden voor legalisatie worden altijd eerst onderzocht.

1.3 Team Organisatie & Welzijn

Binnen de gemeente Aalten bestaan verschillende werkdisciplines, deels georganiseerd in het team Organisatie & Welzijn. Dit team voert de niet-Wabo gerelateerde handhavingstaken uit. Wabo-gerelateerde taken met betrekking tot milieu en ketenbeheer worden door de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) uitgevoerd. In paragraaf 1.5 wordt hier verder op ingegaan. De taken met betrekking tot het toezicht op de Apv, openbare ruimte, bouw-, sloop-, kap- en gebruiksvergunningen zijn ondergebracht in het team Organisatie & Welzijn.

1.4 Samenwerken

Integraal werken op het gebied van handhaving betekent dat de verschillende disciplines binnen de gemeente intensiever en nauwer met elkaar samen werken. Daarnaast zal een samenwerking gezocht moeten (blijven) worden met handhavers buiten de eigen organisatie (politie, veiligheidsregio e.a.). Ervaring leert dat elke handhavende instantie een eigen definitie heeft van integrale handhaving en te maken krijgt met zekere knelpunten en randvoorwaarden voor een succesvolle invulling van integrale handhaving.

De samenwerking en het integraal oppakken van taken op het gebied van handhaving kan zowel inhoudelijk, organisatorisch als procedureel worden benaderd. Inhoudelijk gaat het om de vraag of het mogelijk en wenselijk is om de handhaving vanuit meerdere type regelgeving te benaderen. Een vloerconstructie kan bijvoorbeeld op de bouwtechnische voorschriften worden gecontroleerd, maar kan tevens ook milieuaspecten worden gecontroleerd. Zo kan een brandveilige opslag van gevaarlijke stoffen tegelijk gecontroleerd worden op de bouwtechnische aspecten van brandcompartimenten. Organisatorisch gaat het om de vraag in hoeverre het mogelijk en wenselijk is één inspecteur alle of meerdere facetten te laten controleren en te beoordelen.

Hierin past ook de mogelijkheid van een allround handhaver die in voorkomende gevallen een specialist kan inschakelen. Procedureel gaat het om de vraag in hoeverre het mogelijk is handhavingsactiviteiten vanuit verschillende invalshoeken in de planning en uitvoering af te stemmen.

Overigens kan samenwerking enerzijds gezien worden vanuit Wabo-perspectief en anderzijds vanuit een breder perspectief. Bijvoorbeeld: samenwerking met politie, brandweer, belastingdienst, waterschap, met andere kleine/grote gemeenten, met marktpartijen etc. Ook is een intensieve samenwerking met de klant mogelijk door bijvoorbeeld controles aan te kondigen, checklists uit te reiken, etc. zodat handhaven minder 'betrappen' en meer 'stimuleren en belonen van naleving' wordt.

Ten behoeve van een integrale aanpak in casussen en de bevordering van een goede samenwerking, vindt er maandelijks overleg plaats tussen politie en gemeente. Dit vindt in twee vormen plaats. De eerste vorm is tussen de burgemeester, veiligheidsadviseur en wijkagenten. De tweede vorm is tussen de boa´s en wijkagenten rechtstreeks.

Tot slot begint in 2021 de samenwerking met Humanitas, op het gebied van buurtbemiddeling. Door middel van buurtbemiddeling kunnen burenconflicten vroegtijdig worden opgepakt. In deze fase is de problematiek doorgaans kleiner en kan met minder inzet gewerkt worden aan een oplossing. Buurtbemiddeling heeft een hoog slagingspercentage. Dit is zowel voor de betreffende inwoners fijn, en scheelt tegelijk verdere inzet van de gemeente wanneer er een verder handhavingstraject wordt voorkomen.

1.5 Omgevingsdienst Achterhoek

De ODA is opgericht om een verdere verbetering tot stand te brengen in:

- dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht- en handhavingstaken en
- de kwaliteit en veiligheid van de werk- en leefomgeving.

De ODA wordt gezien als een professioneel verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur. De bestuurlijk-juridische verankering vindt plaats op basis van een Gemeenschappelijke Regeling (GR) en individuele dienstverleningsovereenkomst.
De gemeente Aalten heeft het Landelijke Basistakenpakket ingebracht in de GR van de ODA.

Het basistakenpakket bestaat uit:

- participatie bij het voorbereiden van omgevingsvergunningen (milieuaspect)
- houden van toezicht bij de volgende type inrichtingen:
  - bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen en/of deze in opslag hebben vallen onder de werking van het Besluit risico's en zware ongevallen 1999 (Brzo).
  - bedrijven die vallen onder de IPPC-richtlijn. Deze richtlijn is gericht op preventie en bestrijding van milieuverontreiniging. De richtlijn houdt bepaalde verplichtingen in voor intensieve veehouderijen en grote milieuvervuilende industriële bedrijven.
  - een groot aantal meldingsplichtige en vergunningsplichtige bedrijven.

Net als bij de gemeente kan de ODA niet alles controleren. Om de inzet en middelen op een effectieve en politiek verantwoorde wijze te laten plaatsvinden kan het bevoegd gezag beslissen om de middelen daar in te zetten waar risico's het grootste zijn. Dit is daar waar de naleving van de wet het meest moeizaam is en/of de effecten op de fysieke leefomgeving, bij overtreding van de wet, het grootst is.

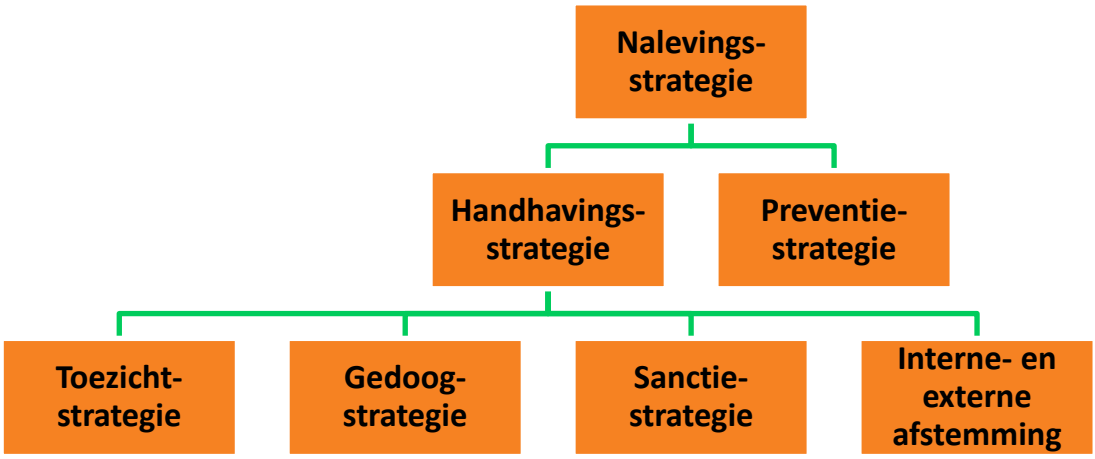
Om te bepalen waar de risico's het grootst zijn, wordt een probleem- en risicoanalyse (bestaande uit een effectenanalyse en nalevingsanalyse) uitgevoerd waarmee wordt berekend waar toezicht het meeste effect heeft.

Om te bepalen waar de middelen van het bevoegd gezag effectief en efficiënt kunnen worden ingezet wordt de frequentiematrix toegepast. De prioriteiten, probleem- en risicoanalyse en de frequentiematrix resulteren in een HUP voor de ODA. Zowel de frequentiematrix als de probleem- en risicoanalyse zijn door het college vastgesteld.

1.6 Handhavingsstrategie

Handhaving van het omgevingsrecht betreft een overheidstaak. De bevoegde bestuursorganen hebben de taak voor de bestuursrechtelijke handhaving te zorgen.
De strafrechtelijke organen (politie en Openbaar Ministerie) zorgen voor de naleving van de wetten, de opsporing en vervolging van strafbare feiten en de uitvoering van strafvonnissen.
De handhavingsstrategie is geschreven om toegepast te worden door alle toezichthoudende instanties en opsporingsinstanties die betrokken zijn bij handhaving binnen de gemeente Aalten.

<u>Nalevingsstrategie</u>
Handhaving is meer dan sanctionerend optreden. Professioneel werkende overheden passen meerdere strategieën toe om naleving van wet- en regelgeving te bewerkstelligen. Schematisch kan dit als volgt worden weergegeven:

1.7 Preventie of repressie

Op het gebied van handhaving kunnen twee stromen worden onderscheiden. De eerste is de preventieve kant. Hierbij gaat het om het voorkomen van overtredingen (of escalaties) en illegale situaties. De tweede is de repressieve kant. Hierbij gaat het om het (al dat niet straf- of bestuursrechtelijk) aanpakken van reeds gemaakte overtredingen of reeds ontstane illegale situaties. Het streven is dat binnen de gemeente Aalten de focus komt te liggen op de preventieve kant. Dit uit zich onder andere door het mondeling informeren van burgers, laagdrempelig en zichtbaar aanwezig zijn van boa's, digitale communicatie over handhavingsproblematiek en de mogelijkheid tot het uitdelen van folders. Hoewel de focus op preventie komt te liggen, heeft repressie ook zeker een aandeel in het geheel. Het is een samenspel van beide, waarbij zij elkaar versterken. Niet in alle gevallen is het mogelijk om situaties te voorkomen. Wanneer het dan nodig is, wordt er gebruik gemaakt van repressie. Dit uit zich onder andere door het uitschrijven van processen-verbaal (strafrechtelijk) en door aanschrijvingen die mogelijk worden gevolgd door een last onder bestuursdwang of een dwangsom (bestuursrechtelijk).

De Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) voert voor de gemeente Aalten controles uit op het gebied van milieu. Op dit gebied maakt de ODA gebruik van de interventiematrix. Deze matrix is te vinden in bijlage 1. Hierin staat weergegeven welke consequenties er volgen voor bepaalde situaties.

1.8 Handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP)

Op basis van dit vierjarige Beleidsplan Handhaving, wordt jaarlijks een HUP opgesteld. In het HUP wordt aangegeven bij welke categorieën werkzaamheden de prioriteit ligt, hoeveel capaciteit beschikbaar is per categorie en welke werkzaamheden (grofweg) worden uitgevoerd. Dit zal per jaar verschillen.

Hoofdstuk 2. Uitgangspunten handhavingsbeleid

Voor de bepaling van de inzet van de handhavingscapaciteit wordt gebruik gemaakt van een prioritering. Aan de individuele onderwerpen wordt een prioriteit gegeven. Elke inzet vraagt menskracht van toezichthouders of boa's. Die menskracht is kwantitatief beperkt. Deze prioritering geldt voor alle niveaus die worden toegekend aan de onderwerpen. Niveau 1 en 2 hebben hierin extra prioriteit over niveau 3 en 4. Bij niveau 1 vindt toezicht en handhaving proactief plaats. Bij niveau 2 en 3 vindt handhaving actief plaats en bij niveau 4 vindt handhaving reactief plaats bij meldingen of excessen. Onder proactief wordt verstaan het vooraf overleggen met betrokken partijen, bijvoorbeeld over welke wet- en regelgeving relevant is in de betreffende situatie. In het HUP is te vinden welke prioritering er per jaar is vastgesteld.

De gemeente Aalten beoogt een duidelijk en consequent handhavingsbeleid met goede communicatie en scherpe termijnbewaking.

Werkwijze
De tijd van het gedogen van bepaalde situaties en het wegkijken ligt al even in het verleden. Landelijk wordt de strijd tegen wetteloosheid, verloedering en ondermijnende criminaliteit meer en meer opgevoerd. Ook de gemeente Aalten wil volgens het raadsprogramma 2018-2022 haar verantwoordelijkheid nemen, bij voorkeur in samenwerking met de Achterhoekse gemeenten, politie en justitie. Voldoende capaciteit voor toezicht en handhaving en de consequente inzet van bestuurlijke instrumenten zijn daarbij aandachtspunten. Een eenduidige Achterhoekse aanpak is gewenst om waterbedeffect te voorkomen.

Het handhavingstraject kan en moet sneller, consequenter en duidelijker. Met scherpere bewaking van gestelde termijnen, strak geplande hercontroles en waar nodig de direct daaropvolgende inzet van beschikbare instrumenten.

Integrale handhaving was en is het uitgangspunt. Bij hun signalerende en toezichthoudende functie richten de boa's en toezichthouders zich op de volle breedte van hun takenpakket, ook als ze met specifieke opdrachten op pad zijn. Daarbij kan en wordt, indien nodig, de verbinding gelegd met ketenpartners of andere (buur)gemeenten.

Met de in 2019 gemaakte keuzes voor het dragen van het landelijk boa-uniform, de inzet van handhavingsauto's en de aanpassing van de formatie en werkprocessen wordt bereikt dat de boa's en toezichthouders meer zichtbaar zijn in de openbare ruimte. Door de verbeterde herkenbaarheid zijn de boa's makkelijker aanspreekbaar op straat voor burgers. De boa's binnen de gemeente Aalten worden niet uitgerust met geweldsmiddelen.

De samenwerking met de politie is geïntensiveerd. Dit uit zich bijvoorbeeld door samenwerken tijdens weekenddiensten en evenementen en de structurele overleggen.

Bij het versterken van de herkenbaarheid hoort ook regelmatige en terugkerende communicatie langs verschillende kanalen. Er wordt actief geïnformeerd over de taken van handhaving, bepaalde acties (bijvoorbeeld illegale uitgangen bij woonkavels, de toegankelijkheid van trottoirs i.r.t. overhangend groen, de uitstallingen), specifieke onderwerpen (bijvoorbeeld ondermijning) en het handhavingsbeleid in algemene zin. Er worden folders ontwikkeld, die de boa's en toezichthouders na een gesprek kunnen overhandigen.

De instructie voor de boa's en toezichthouders is – in algemene zin - gericht op de volgende werkwijze:

- Wees in gesprekken met burgers correct, consequent en duidelijk.

- Een duidelijke boodschap kan (moet) ook op vriendelijke toon worden overgebracht.
- Afhankelijk van het type overtreding wordt eerst één keer gewaarschuwd. Bij bepaalde overtredingen waarbij sprake is van gevaar, erge overlast of een groot maatschappelijke belang, (voertuigen die gevaarlijk staan geparkeerd, parkeren op invalideparkeerplaats, vuildumpingen) wordt zonder voorafgaande waarschuwing direct gesanctioneerd.
- Op meldingen wordt binnen drie werkdagen gereageerd door onderzoek ter plekke. Juridisch geschoolde medewerkers in de backoffice zorgen voor de schriftelijke informatie naar de melder, ook (vooral) in gevallen waarin het betreffende onderwerp niet in behandeling kan worden genomen door handhaving.

Om uniformiteit aan te brengen in de uitvoering van het handhavingsbeleid komen er instructies (protocollen) per type overtreding voor de boa's en toezichthouders.

Het veldwerk behoort tot de taak van de boa's en toezichthouders, alle schriftelijke uitingen (brieven, folders, communicatieberichten, aanschrijvingen) worden verzorgd in de backoffice door de juridisch geschoolde medewerkers. Uniforme mutatierapporten worden door de boa's en toezichthouders zelf gemaakt, indien nodig in samenwerking met de backoffice.

Het handhavingsbeleid wordt concreet uitgewerkt in een jaarlijks uitvoeringsprogramma. In het jaarverslag worden concrete kengetallen en resultaten opgenomen (met meerjarig vergelijkingsmateriaal). In de backoffice is de administratie vanaf 1 januari 2021 zodanig ingericht dat de in het jaarverslag op te nemen informatie en eventuele tussentijdse managementinformatie snel kan worden gegenereerd. Daarnaast wordt deze informatie uitgebreider geregistreerd waarmee een volledig jaarverslag opgeleverd kan worden. Aan de hand van de uitgebreidere registraties worden bepaalde meldingen/klachten letterlijk op de kaart gezet zodat eventuele hotspots zichtbaar worden. Op grond van de hotspots kan de preventieve kant en het toezicht en de handhaving gerichter ingezet worden. Hierbij krijgt preventie een meer nadrukkelijke rol. Doel hiervan is om het naleefgedrag en de bewustwording te vergroten. Zo wordt er gekeken naar waar regels uitgelegd kunnen worden en waar zaken gefaciliteerd kunnen worden.

Handhaving zal, waar mogelijk, ook gerichter ingezet worden op een opvallende manier. Hierbij kan gedacht worden aan de 'Week van de paracommercie' of een aankondiging in Aalten Actueel van het project 'Illegale uitgangen bij woonkavels'. Handhaving is immers een middel om naleving van regelgeving te bereiken. Communicatie is hierbij een effectief middel.

Organisatiestructuur handhaving/juridische zaken:
Handhaving/juridische zaken is nu een onderdeel van het team Organisatie en Welzijn van de afdeling Sociaal Domein. Voor de organisatiewijziging per 8 april 2019 waren de taakvelden handhaving en openbare orde en juridische zaken nadrukkelijk gescheiden. In de nieuwe organisatie is de integratie van beide taakvelden - ter verbetering van de integrale aanpak en het kunnen uitrollen van het nieuwe handhavingsbeleid - uitgewerkt door samenvoeging op het gebied van organisatiestructuur, huisvesting en werkprocessen.

Aanpassingen in de functie-eisen van de boa's en toezichthouders:
Het nieuwe handhavingsbeleid en –uitvoeringprogramma vraagt om een andere invulling van de functies van de boa's en toezichthouders. Kernbegrippen daarbij zijn:
- In verbale communicatie vriendelijk, correct, duidelijk en consequent.
- Zichtbaar, benaderbaar, veel buiten in de openbare ruimte.
- Snelle interactie met de backoffice met korte doorlooptijden (verzoek om controle – bevindingen direct melden – uitgaande brief/aanschrijving).
- Uitstekende onderlinge samenwerking en communicatie: boa's en toezichthouders moeten op elkaar kunnen vertrouwen.

De boa's en toezichthouders zijn vaak alleen op pad, maar ook (steeds meer) in duo's. Bij werkzaamheden met veiligheidsrisico's werken zij in ieder geval in duo's (in wisselende samenstelling). Daarnaast vindt er een verschuiving plaats van inzetbaarheid op doordeweekse dagen naar inzetbaarheid met een focus op de vrijdagen, zaterdagen en zondagen. Door een goede planning wordt gewaarborgd dat de capaciteit echter zo breed mogelijk wordt verspreid zodat dekking zo groot mogelijk is.

Taakverdeling 'bouwen'
Onderstaande taakverdeling is gemaakt tussen collega's van team Openbare Ruimte en taakveld Handhaving. Met deze taakverdeling is het duidelijk wie het voortouw neemt, maar duidelijk moge zijn dat er in veel gevallen nauwe samenwerking, interactie en integrale advisering en/of controle vereist is.

Taken collega's team Openbare Ruimte

- Toezicht tijdens de bouwwerkzaamheden;
- Toezicht op bestaande monumenten dit i.v.m. de specifieke bouwkundige kennis;
- Als er een mogelijkheid is om te legaliseren dan bij team Openbare Ruimte.

Taken collega's Handhaving

- Alle illegale bouw situaties;
- Als deze te legaliseren zijn dan overdragen naar Openbare Ruimte;
- Handhaving vervallen panden / excessenregeling.

Hoofdstuk 3. Vigerend beleid en regels

Er zijn diverse beleidsstukken die reeds zijn vastgelegd en waarbij dus ook is vastgelegd dat er inzet vanuit taakveld handhaving op volgt. Omdat deze betreffende beleidsstukken al zijn vastgelegd moet hier in eerste instantie de capaciteit op worden ingezet. De uren die aan deze onderwerpen wordt besteed, worden verwerkt in het HUP. Overige capaciteit wordt over overige werkzaamheden verdeeld. Hieronder wordt het beleid toegelicht wat reeds is vastgelegd.

Integraal Veiligheidsplan
In het reeds vastgestelde Integraal Veiligheidsplan (IVP) zijn de volgende prioriteiten voor de periode 2019-2022 weergegeven. Aangegeven is ook op welke wijze de boa's en toezichthouders inzet kunnen leveren.

- Woninginbraken:
  - Meedoen met preventieve acties zoals Boef in de wijk of Het witte voetjes project.
- Ondermijning
  - Controles buitengebied (leegstaande gebouwen);
  - Acties (zoals meedraaien op controledagen van het Ariadne-project);
  - Toezicht houden verdachte locaties.
- Jeugdoverlast en criminaliteit
  - Oog- en oorfunctie, signaleringsfunctie, doorgeven van informatie/signalen richting politie of Figulus.

Drank- en Horecawet
De gemeente heeft een rol op het gebied van de Drank- en Horecawet. Op grond van deze wet wordt het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol opgesteld. Dit plan wordt naar verwachting in december 2020 vastgesteld. In dit plan staat concreet aangegeven welke activiteiten (vanuit handhaving) reeds worden uitgevoerd en welke eventuele nieuwe activiteiten opgezet worden.

Evenementenbeleid
De evenementen vinden plaats aan de hand van vergunningen op grond van de Algemene plaatselijke verordening. Er wordt jaarlijks een top 10 van de grootste / meest risicovolle evenementen opgesteld. Deze top 10 wordt in ieder geval gecontroleerd. Wanneer er bij overige evenementen aanwijzingen zijn waaruit blijkt dat toezicht en handhaving nodig is, worden deze meegenomen in de controles.

Aan de voorkant, bij de vergunningverlening, denkt iemand vanuit de backoffice van handhaving mee om te waarborgen dat de vergunningsvoorschriften ook goed te handhaven zijn.

LAA/BSA
De gemeente Aalten doet mee aan de Binnengemeentelijke Samenwerking Adreskwaliteit (BSA). Er is een projectgroep opgezet waar iemand vanuit het taakveld handhaving bij aan sluit. Daarnaast zet taakveld burgerzaken verzoeken uit om bepaalde adressen te controleren. Een toezichthouder/boa voert vervolgens de controle uit conform de werkafspraken. Wanneer er sprake is van een overtreding, volgen de aanschrijvingen door de backoffice van taakveld handhaving. Meer inhoudelijke informatie over LAA/BSA is te vinden in de raadsmededeling van 25 november 2019.

Vergunningen, ontheffingen en meldingen
Er zijn verschillende vergunningen en ontheffen die door de gemeente worden afgegeven.

Soms volstaat enkel het maken van een melding. Het gaat hierbij in ieder geval om de standplaatsvergunningen, stookontheffingen, carbidmeldingen en ontheffing gebruik gemeentegrond. Een logisch gevolg hierop is toezicht en handhaving.

Omgevingsvisie
In inwerkingtreding van de Omgevingsvisie is een aandachtspunt. Dit neemt grove wijzigingen mee in (de opzet van) beleid. Dit gaat ook consequenties hebben voor het taakveld handhaving. Wanneer dit moment in zicht is, worden de consequenties geïnventariseerd.

Bevoegdheden
De toezichthouders en boa's van de teams Organisatie & Welzijn en Openbare Ruimte zijn belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de:

a. Drank- en Horecawet
b. Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Aalten 2015
c. Afvalstoffenverordening 2017 gemeente Aalten
d. Marktverordening weekmarkt Aalten 2016
e. Wet Mulder
f. Wet op de kansspelen
g. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
h. Huisvestingswet
i. Wet basisregistratie personen
j. Wet veiligheidsregio's
k. Omgevingsverordening Gelderland
l. Wet bodembescherming
m. Wet geluidhinder
n. Wet inzake de luchtverontreiniging
o. Wet milieubeheer
p. Wet ruimtelijke ordening
q. Woningwet
r. Leegstandswet
s. De bij of krachtens artikel 149 Gemeentewet vastgestelde verordeningen door de gemeenteraad.

Hieronder valt ook de in de plaats tredende wet- en regelgeving, voor zover de aard en strekking niet wezenlijk verandert.

Onderstaande top vijf bevat de wet- en regelgeving waarop toezicht en handhaving het meeste voorkomt binnen de gemeente Aalten.

1. Algemene plaatselijke verordening gemeente Aalten 2015
2. Drank- en Horecawet
3. Afvalstoffenverordening 2017 gemeente Aalten
4. Wet Mulder
5. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Bijlage 1. Interventiematrix (nalevingsstrategie)

	Gedrag			
Gevolgen	**4.** Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar **A.** Goedwillend, onbedoeld proactief	**4.** Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar **B.** Moet kunnen, onverschillig	**4.** Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar **C.** Calculerend: bewust belemmerend en/of risiconemend	**4.** Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar **D.** Bewust en structureel crimineel: fraude, oplichting, witwassen
	3. Van belang **A.** Goedwillend, onbedoeld proactief	**3.** Van belang **B.** Moet kunnen, onverschillig	**3.** Van belang **C.** Calculerend: bewust belemmerend en/of risiconemend	**3.** Van belang **D.** Bewust en structureel crimineel: fraude, oplichting, witwassen
	2. Beperkt A. Goedwillend, onbedoeld proactief	**2.** Beperkt **B.** Moet kunnen, onverschillig	**2.** Beperkt **C.** Calculerend: bewust belemmerend en/of risiconemend	**2.** Beperkt **D.** Bewust en structureel crimineel: fraude, oplichting, witwassen
	1. Vrijwel nihil A. Goedwillend, onbedoeld proactief	**1.** Vrijwel nihil **B.** Moet kunnen, onverschillig	**1.** Vrijwel nihil **C.** Calculerend: bewust belemmerend en/of risiconemend	**1.** Vrijwel nihil **D.** Bewust en structureel crimineel: fraude, oplichting, witwassen

Tabel 1. Interventiematrix

= waarschuwen, bij herhaling bestuursrechtelijk of strafrechtelijk optreden.
= bestuursrechtelijk, bestuursrechtelijk én strafrechtelijk of strafrechtelijk optreden is aangewezen. Strafrechtelijk optreden komt vooral in beeld naarmate er (meer) verzwarende aspecten zijn, zoals verkregen financieel voordeel.
= strafrechtelijk optreden is in elk geval aangewezen, terwijl er in veel gevallen ook bestuursrechtelijk optreden is aangewezen.